

शिक्षा क्षेत्रमा राज्यले वर्षेनी करोडौं
लगाती गर्दै आएको छ । विद्यार्थी संख्या
अने निरन्तर घटिरहेको छ ।

विश्वविद्यालयमा घट्टै विद्यार्थी संख्या

कान्ति न्यौपाने/मध्यान्ह
काठमाडौं, २४ चैत ।

उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि हजारौंको
संख्यामा विद्यार्थीहरू बाहिरिन थालेपछि
सामुदायिक र सरकारी कलेज सुनसान बन्न
थालेका छन् । देशभित्रका विश्वविद्यालयको
शैक्षिक प्रणाली चुस्त नबन्दा र पढेपछि
जागिरको अवसर प्राप्त नहुँदा विदेशिने

विद्यार्थीको संख्या दिनप्रतिदिन बढ्न
थालेको हो ।

वैदेशिक रोजगार शाखाको तथ्यांक
हेर्ने हो भने साउनयता करिब ८० हजार
नेपाली विद्यार्थीले विदेशमा अध्ययन गर्न
जान अनुमति पत्र लिइसकेका छन् । त्यस्तै,
प्रत्येक वर्ष १ लाख ५० हजारको हाराहारीमा
नेपाली विद्यार्थीहरू अध्ययनका लागि विदेश

जान थालेपछि नेपालका कलेजमा सन्नाटा
छाउने चर्चा समेत हुन थालेको छ ।

'विद्यार्थीको अभावमा विश्वविद्यालयहरू
भूल बंगला जस्तो हुने अवस्थामा पुगेका
छन् । विश्वविद्यालयमा अहिलेकै अवस्था
हुने हो भने केही वर्षमा विद्यार्थी खोज्नुपर्ने
हुनसक्छ । अब विश्वविद्यालयहरूको प्रारूप
नै परिवर्तन गर्नुपर्छ,' प्रा.डा.तारा प्रसाद

उपाध्यायले भने । उनले
स्रोतसाधनको अभावमा विद्यार्थी
हालको शिक्षाप्रति आकर्षित
हुन नसकेको भन्दै सुधारको
आवश्यकता रहेको
बताएका छन् ।

हाल त्रिविका ६२ आंगिक
क्याम्पमध्ये दुईमा मात्रै
१० हजारभन्दा बढी विद्यार्थी
रहेका छन् । जसमा पोखराको
पृथ्वीनारायणमा १० हजार ८
सय र वीरगन्जको ठाकुरराम
बहुमुखी क्याम्पसमा १० हजार
२ सय विद्यार्थी रहेका छन् ।
तर, स्वविद्यु निर्वाचनको
मतदाता नामावलीअनुसार
२३ आंगिक क्याम्पसमा एक
हजारभन्दा थोरै विद्यार्थी
रहेका छन् ।

विद्यार्थीको अत्याधिक
चाप हुने उपत्यकाका
रत्नराज्यलक्ष्मी, नेपाल कमर्स
क्याम्पस, शंकरदेव, पाटन
संयुक्त, पञ्चकन्या, पब्लिक
युथ, लगायतका धेरै कलेजमा
विद्यार्थीको चाप घटिरहेको छ ।

जसबाट पनि प्रष्ट हुन्छ कि
पछिल्ला दिनमा नेपालमै बसेर
पढ्ने विद्यार्थीको संख्या हजारौंकै
अंकमा ओरालो लागिरहेको छ ।
जसले गर्दा त्रिविका धेरै आंगिक
र निजी क्याम्पसले दोहोर्पाएर
प्रवेश परीक्षा सञ्चालन गरेका
छन् । तर पनि सोचे अनुरूपको
विद्यार्थी नहुँदा धेरै कलेजहरू
चिन्तित देखिएका छन् ।

'शहरमा भन्दा
गाउँघरतिरका क्याम्पसहरू

कस्तो अवस्थामा सञ्चालन
गर्नुपरेको छ, त्यो राज्यले
देख्न सकेको छैन । हामीले
धेरै कुराहरू जोडजाड गरेर
विद्यार्थीहरूलाई पढाउनुपर्ने
बाध्यता छ' शिक्षा अभियन्ता
तेजबहादुर मल्लले भने । उनले
उपत्यकाका भन्दा पनि गाउँका
स्कूलकलेजको अवस्था दयनीय
भएको बताएका हुन् ।

काठमाडौं विश्वविद्यालयमा
पनि कोटाको १९ प्रतिशत भन्दा
कम विद्यार्थी देखिएका छन् ।
इन्जिनियरिङ र व्यवस्थापनमा
विद्यार्थीको चाप रहे पनि अन्य
संकायमा विद्यार्थी न्यून रहेको
तथ्यांकले देखाउँछ ।

यता, मेडिकल शिक्षामा
पनि गत वर्ष नै विद्यार्थी
कम भएको भन्दै प्रवेश
परीक्षाको मापदण्ड नै परिवर्तन
गरिएको थियो । नर्सिङ,
बी-फार्मसीलगायत विषयमा
हालपनि पनि कोटा पूरा हुन
सकेको छैन । शैक्षिक क्षेत्रको
गुणस्तर, पाठ्यक्रम, पठनपाठन

प्रक्रिया सुधार र विद्यार्थीलाई
आकर्षित बनाउने उपाय नखोजे
आगामी दिनमा विद्यार्थीको
संख्या फर्कन न्यून बन्नसक्ने
देखिएको छ । साथै शिक्षा क्षेत्रमा
राज्यले वर्षेनी गरेको करोडौंको
लगानी पनि उपलब्धिबिहीन
बन्नसक्ने देखिन्छ । तसर्थ, राज्य
र सरोकारवाला निकायले यसमा
ध्यान दिएर विद्यार्थीमैत्री नीति
लागू गर्नु अत्यावश्यक देखिन्छ ।

विद्यार्थीको अभावमा विश्वविद्यालयहरू भूल
बंगला जस्तो देखिने अवस्थामा पुगेका छन् ।
विश्वविद्यालयहरूमा अहिलेकै अवस्था कायम
हुने हो भने केही वर्षमा विद्यार्थी खोज्नुपर्ने
हुनसक्छ ।

प्रा. डा. ताराप्रसाद उपाध्याय

शहरमा भन्दा गाउँघरतिरका क्याम्पसहरू
कस्तो अवस्थामा सञ्चालन गर्नुपरेको छ,
त्यो राज्यले देख्न सकेको छैन । हामी
धेरै कुराहरू जोडजाड गरेर विद्यार्थीहरूलाई
पढाउनुपर्ने बाध्यता छ ।

तेजबहादुर मल्ल
शिक्षा अभियन्ता

वैदेशिक रोजगार विधेय

मृतक कामदारको बीमा रकम ठग्ने गिरोह पक्राउ

अस्मिता बम/मध्यान्ह
काठमाडौं, २४ चैत

वैदेशिक रोजगारीका क्रममा
मृत्यु भएका नेपालीहरूको बीमा
वापतको रकम ठगी गर्ने ६ जना
पक्राउ परेका छन् । पक्राउ पर्नेमा
काभ्रेपलाञ्चोक रोशी गाउँपालिका
वडा नम्बर १२ का ४१ वर्षीय
रामबहादुर तामाङ, सर्लाही
लालबन्दी नगरपालिका वडा नम्बर
८ का ३४ वर्षीय विनोदकुमार
लामा, सोही ठाउँका ४० वर्षीय
डिकबहादुर मल्ल, ३५ वर्षीय रविन
भनिने रविन्द्र मोक्तान, ३५ वर्षका
प्रकाशबहादुर गोले र सर्लाहीकै
लालबन्दी नगरपालिका-२ का
रुद्रमान गोले रहेको काठमाडौं
उपत्यका अपराध अनुसन्धान
कार्यालयले जनाएको छ ।

मृतकका आफन्तले पाउने रकम मात्र आफन्तलाई दिई बाँकी
बीमा वापतको रकममध्येबाट केही रकम लिई ठगी >>> पृष्ठ २ मा

व्यवसायी राईको मलेसियामा हत्या कि आत्महत्या ?

काठमाडौं/मस- मार्भेल्स इम्प्लोइमेन्ट नेपाल प्रा.लि.का
म्यानेजिङ डायरेक्टर रिन्जी राई शुक्रबार मलेसियामा मृत फेला
परेका छन् । मृतक राईको भ्रूण्डिएको तस्वीर हेरेका वैदेशिक
रोजगार व्यवसायीहरूले व्यवसायी राईको योजनाबद्धरूपमा
हत्या गरिएको आशंका गरेका छन् । >>> पृष्ठ २ मा

प्रगतिशील मञ्चद्वारा २०८० सालको क्यालेण्डर सार्वजनिक

काठमाडौं/मस- प्रतिनिधि सभा सदस्य
एवम् नेकपा एमाले निकट नेपाल उद्योग
व्यवसायी राष्ट्रिय महासंघका अध्यक्ष एलपी
साँवा लिम्बूले विश्व आर्थिक मन्दीको
अवस्थामा देखिएको भन्दै सचेत भएर व्यवसाय
सञ्चालन गर्न सुझाव दिएका छन् । प्रगतिशील
वैदेशिक रोजगार व्यवसायी मञ्च नेपालको
नववर्ष २०८० को क्यालेण्डर विमोचन गर्दै
सांसद लिम्बूले उक्त सुझाव दिएका हुन् ।
संघका पूर्व अध्यक्षसमेत रहेका सांसद
लिम्बूले भने, 'दोस्रो विश्वयुद्ध अघि भिषण
मन्दी थियो । विश्वका उत्पादन ४७ प्रतिशत
घटेको अवस्था थियो । नेपालको अवस्था
त्यसतर्फ हो कि ? भन्ने विश्लेषण गरिदि छ ।
आर्थिक कारोबार वैध भन्दा >>> पृष्ठ २ मा

आन्दोलनमा मिटरब्याज पीडित

सातामै बन्यो अर्को वार्ता समिति

पूर्वन्यायाधीश गौरीबहादुर कार्कीको नेतृत्वमा अधिकार सम्पन्न आयोग बनाइसके पनि 'मिटरब्याज तथा ठगीविरुद्ध किसान-मजदुर संघर्ष समिति' नामक पीडितहरूको संगठनले आन्दोलन जारी राखेपछि उनीहरूका मागलाई समेत समेट्ने गरी सरकारले अर्को वार्ता समिति बनाएको हो ।

दिवाकर अधिकारी/मध्यान्ह
काठमाडौं, २४ चैत ।

मिटरब्याज पीडितहरू
निरन्तर आन्दोलनमा छन् । एउटा
टोलीले सरकारसँग वार्ता गरेर
आन्दोलन रोक्नेको छ । अर्को टोली
फेरि राजधानी काठमाडौं आएर
आन्दोलन गरिरहेका छन् । एक
पछि अर्को आन्दोलन भइरहँदा
सरकारले पनि एक पछि अर्को वार्ता
समिति बनाएर समस्या समाधानको
प्रयास गरिरहेको छ ।

गृह मन्त्रालयले मिटरब्याज
पीडितहरूसँग वार्ता गर्न शुक्रबार
मौ अर्को वार्ता समिति गठन

गरेको छ । सहसचिव प्रदीपकुमार
कोइरालाको संयोजकत्वमा समिति
बनाएको गृह मन्त्रालयका प्रवक्ता
जितेन्द्र बस्नेतले जानकारी दिए ।
पंच सदस्यीय वार्ता समितिमा
प्रधानमन्त्री कार्यालयका उपसचिव
उमाकान्त अधिकारी, कानून
मन्त्रालयका उपसचिव जगबहादुर
डाँगी तथा प्रहरी उपरीक्षक
दिनेशराज मैनाली सदस्य छन् । गृह
मन्त्रालयको उपसचिव दिलकुमार
तामाङ सदस्य सचिव छन् ।

अघिल्लो साता सरकारले
मिटरब्याज पीडितको समस्या
समाधान गर्न पूर्वन्यायाधीश

गौरीबहादुर कार्कीको नेतृत्वमा
अधिकार सम्पन्न आयोग बनाइसके
पनि 'मिटरब्याज तथा ठगीविरुद्ध
किसान-मजदुर संघर्ष समिति'
नामक पीडितहरूको संगठनले
आन्दोलन जारी राखेपछि उनहरूका
मागलाई समेत समेट्ने गरी
सरकारले अर्को वार्ता समिति
बनाएको हो ।

आयोग बन्नु अगाडि
सरकारले वार्ता समिति बनाएर
छलफल गरेको थियो । वार्ता
समितिसँग भएको सहमति अनुसार
आयोग गठनको निर्णय भएको हो ।
शुक्रबार सिंहदरवार >>> पृष्ठ २ मा

